

Driemaal naar Santiago

Veel mensen fietsen één keer in hun leven naar Santiago. Piet en Marianne deden dat driemaal: in 2005, 2015 en 2025. Benieuwd naar hun verhalen, ging Roswitha van Wersch bij hen op bezoek.

Alle drie keren fietsten Piet en Marianne op dezelfde fiets, een Giant uit 1978. Steeds zoveel mogelijk kamperend. In 2015 fietsten ze niet alleen héén, maar ook terug naar huis. Ze kozen steeds voor (nagenoeg) dezelfde route: de Jacobsroute. Elke keer verliep hun tocht zonder noemenswaardige problemen. Telkens met dezelfde taakverdeling: Piet navigeert, zorgt dat de fietsen in orde zijn en kookt, Marianne doet de (af)was, schrijft het verslag van die dag en post dat voor de achterblijvers.

In 2005 en 2015 was zowel het navigeren als het posten nog lastig. In 2005 beschikten ze alleen over de navigatie *TomTom Piet*. Piet, voorop met het fietsrouteboekje van Clemens Sweerman. Om hun blog te posten was het zoeken naar internetcafés. Van elke tocht maakten ze een uitgebreid verslag met foto's, met daarin ook alle reacties van kinderen, kleinkinderen, vrienden en familie die hen trouw volgden en hun veel support gaven tijdens hun tochten.

GEEN PELGRIMS

In 2025 namen ze, na terugkomst van hun laatste tocht, contact op met Vera Matthijssse, routebeheerder van de Jacobsfietsroute, en wezen haar op een behoorlijk aantal fouten in de laatste uitgave

van de fietsgids van Sweerman. Het had hen met name gestoord dat diverse campings langs de route niet meer bestonden, terwijl die wel in het boekje stonden.

Via Vera en onze werkgroep Jacobbike kwam ik in contact met Piet en Marianne. Benieuwd naar hun verhalen, en met name naar de verschillen die zij tijdens hun tochten hebben ervaren, ging ik bij hen op bezoek en tekende hun verhaal op. Ook mocht ik hun uitgebreide reisverslagen lezen. Ze bekenden meteen: 'Wij zijn geen pelgrims. Wij fietsen gewoon omdat we de route heel mooi vinden en omdat we natuurlijk graag samen fietsen en zo genieten van het onderweg zijn. Aan rustdagen doen we niet. Het ritme van elke dag fietsen bevalt ons het beste'.

We zijn geen pelgrims

ÉÉN IS ECHT GENOEG!

‘Bij onze eerste tocht, in 2005, waren we vijftig en alles ging “vanzelf”.’ In hun verslag is te lezen dat ze voorbij Burgos een eenzame fietser tegenkomen die voor de tweede keer op weg is naar Santiago. Marianne tekent op: ‘Wij echt niet nog een keer, één is echt genoeg!’ Tja, het kan verkeren. Bij Cruz de Ferro leggen ze twee steentjes uit eigen tuin met daarop hun namen.

Anders overnachten dan op een camping was toen voor hun geen optie. Ze draaiden hun hand er niet voor om als ze 25 km verder moesten fietsen omdat de geplande camping niet (meer) bestond. Dit onder het motto ‘Wat we vandaag fietsen hoeven we morgen niet meer’. ‘We fietsten toen 2400 km in 24 dagen en nergens afgestapt in een klim; dat geeft een extra kick.’

Na thuiskomst werd het idee al geboren: ‘als we over tien jaar nog gezond en vitaal zijn zou het mooi zijn om ook terug te fietsen’.

ANDERE BELEVING

‘In 2015 gingen we van start met het idee: als we zin hebben, fietsen we ook terug. Dat hebben we gedaan en achteraf vinden we dat dit de mooiste tocht is geweest. De beleving van het landschap is heel anders als je de route in tegenovergestelde richting rijdt.’

De dagafstanden waren wel wat minder dan in 2005, de honderd km werd nog maar een enkele maal gehaald, met een uitschieter van 140 km, noodgedwongen vanwege de gesloten of opgeheven campings. Tijdens de terugtocht werd er zelfs drie keer overnacht in een albergue. Dat beviel slecht vanwege de snurkers.

Er was ook vaker pech: een van de twee fietsbroeken die achterbleef, een gebroken tentstok, een zadel dat afbrak en een onderdeelje van een remblok dat zoekraakte.

Toch besloten ze in Santiago, na een paar rustdagen en een opknapbeurt voor de fietsen, om ‘rustig’ terug naar huis te fietsen. In totaal duurde de tocht 54 dagen.

PURE BELEVING IS ER EEN BEETJE AF

Per dag niet meer dan circa vijftig kilometer; althans, dat was de afspraak.

Vooraf het klimmen valt Marianne zwaar, soms tot tranen toe: ‘Vooraf tijdens klimmen en door de harde wind, de regen en de hitte, lijkt het alsof we twintig jaar ouder zijn in plaats van tien’. Het idee

Abbaye de Vaucelles

om na aankomst in Santiago terug te fietsen naar Burgos, waar de fietsbus terug naar Nederland was geboekt, werd halverwege omgezet in een treinticket Santiago-Burgos. Dat gaf meer ‘lucht’ in het hoofd.

Wat deze keer vooral veel frustratie oproept bij de geboren kampeers, zijn de vele gesloten of opgeheven campings op de route en ook kamperen bij albergues is steeds vaker onmogelijk. ‘Alles wordt omgebouwd tot terras, dat levert meer op.’ Tijdens de beklimming van de Pyreneeën beloven ze elkaar plechtig dat ze dit echt NOOIT meer gaan doen. Bij Cruz de Ferro laat Marianne de sleutelhanger van haar werk (25 jaar kraamverzorgende) achter met de tekst: ‘ik laat hier 25 jaar passie los’.

Cruz de Ferro

Terugkijkend constateren ze: 'De pure beleving die we in 2005 en ook nog wel in 2015 hadden, is er in 2025 wel een beetje vanaf. Het landschap blijft mooi maar het is veel drukker geworden, hoewel dat op de fietsroutes nog wel meevalt'. Ook de spontane ontmoetingen onderweg, waar ze zo van genieten, zijn minder. Ze wijten dat aan het feit dat veel mensen gehaaster zijn, met name de e-bikers (uitzonderingen zijn er natuurlijk ook). En aan fietsers die van hotel/albergue naar het volgende onderkomen fietsen en hun bagage laten vervoeren. De mis in kerken vindt nogal eens digitaal plaats, door een speaker. Tja ... 'De commercie heeft behoorlijk toegeslagen. Tijdens de mis in de kathedraal van Santiago lopen mensen gewoon door de kerk, zelfs achter het altaar langs.'

DANKBAARHEID BLEEF

Natuurlijk speelde, vooral de laatste keer, hun leeftijd en de daarmee gepaard gaande achteruitgang in conditie hen parten. De dagafstanden moesten ze aanpassen en de heuvels leken steeds steiler te worden. In 2005 haalden ze makkelijk honderd kilometer per dag of meer, in 2025 was dat echt geen optie meer.

Wat is gebleven? 'Het genieten van de tocht, de landschappen, het buiten zijn en elke dag weer je tentje opzetten en tevreden gaan slapen en weer wakker worden.' Er is vooral de dankbaarheid dat ze dit *samen* hebben kunnen doen. Dat spat van de verslagen van de tochten af, ook bij tegenslagen. En er zijn de gedachten aan dierbare mensen die te kampen hebben met ziekte, verlies of andere zorgen. Voor deze mensen werden onderweg heel wat kaarsjes opgestoken in kerken en kapelletjes. 🕯

De pure beleving is er wel wat vanaf

Voorkom frustratie bij mede-pelgrims

De vrijwilligers van de werkgroep Jacobike (en ook die van de werkgroep Pelgrimswegen en voorzieningen) die voor het genootschap alle route-informatie actueel houden, zijn bij hun werkzaamheden voor het overgrote deel aangewezen op informatie van 'pelgrims onderweg'. Daarom een dringend verzoek: geef onjuistheden in de routebeschrijving en/of de overnachtingsadressen meteen tijdens je reis door aan de routebeheerder van Jacobike/Europafietsers, respectievelijk de werkgroep Pelgrimswegen en voorzieningen. Ze kunnen dan meteen worden gepubliceerd op de website van Europafietsers, respectievelijk de genootschapswebsite santiago.nl.